

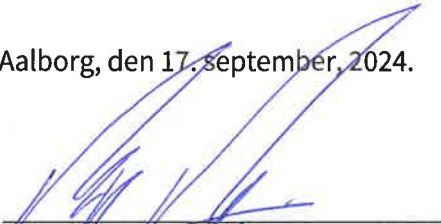
BUDGET 2025

Udvikling gennem prioritering

For tiltrædelse af budgetaftale 2025

Aalborg, den 17. september, 2024.

Socialdemokratiet

Venstre

Det Konservative Folkeparti

Enhedslisten

Socialistisk Folkeparti

Danmarksdemokraterne

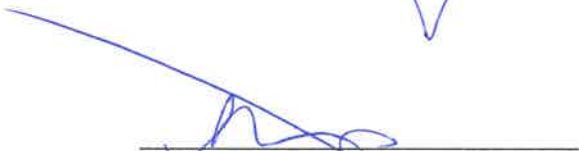

Radikale Venstre

Dansk Folkeparti

Regionsrådsformanden

Med budgettet for 2025 står Region Nordjylland på et betydeligt mere robust økonomisk fundament end sidste år.

Budget 2024 var præget af initiativer, som skulle medvirke til økonomisk genopretning, men på trods af den stramme økonomi i 2024 er der leveret flotte faglige resultater.

Nye nationale tal viser at den gennemsnitlige ventetid til behandling i Region Nordjylland nu ligger under landsgennemsnittet. Hertil kommer, at Region Nordjylland er den region i landet hvor overholdelse af udredningsretten er højest med hele 93 % i 2. kvartal 2024. Også på kræftområdet leveres der gode resultater - Region Nordjylland ligger i top ift. at overholde tidsfristerne i kræftpakkerne. Det er en flot udvikling, som kan tilskrives den store indsats, der hver dag leveres af regionens medarbejdere.

Oven på en solid faglig indsats i 2024 er det med Budget 2025 muligt at lægge sporene til et fremtidsikkert nordjysk sundhedsvæsen og samtidig sikre en fortsat konsolidering af økonomien. En region i både balance og udvikling er væsentlig for de nordjyske patienter og samtidig en vigtig prioritet, så Region Nordjylland er godt rustet til at ibrugtage det nye Universitetshospital, som forventes klart til at åbne i 2026.

Økonomaftalen for 2025 giver sundhedsområdet i regionerne det største realløft i mange år. Aftalen adresserer ikke mindst den geografiske ulighed i sundhedsvæsenet i langt højere grad end tidligere. Det betyder, at der i årets aftale målrettes særskilte midler til Region Nordjylland i form af en særlig ulighedspulje – og dermed anerkendes også regionernes uensartede grundvilkår.

Forventningen om balance på sundhedsområdets drift i 2024, en god økonomaftale og et stort politisk omprioriteringsarbejde i løbet af foråret er samlet set grundlaget for, at forligspartierne med stor tilfredshed kan indgå en budgetaftale for 2025, der på den ene side sikrer en robust økonomi, men som også gør det muligt at understøtte den fortsatte udvikling af det nordjyske sundhedsvæsen, både den specialiserede hospitalsbehandling og det nære og sammenhængende sundhedsvæsen tæt på nordjydernes hverdag.

Forligspartierne vil særligt fremhæve:

- Der afsættes ca. 36 mio. kr. til øget aktivitet og fortsættelse af indsatsen mod nedbringelse af ventelister.
- Børne- og ungdomspsykiatrien tilføres i alt ca. 12 mio. kr., som skal bidrage til, at børn og unge udredes hurtigere og får den rette behandling.
- Det præhospitale område tilføres i alt 9 mio. kr. til at styrke ambulanceberedskabet og liggende patienttransporter, større elevoptag og en styrkelse af arbejdsmiljøet.
- Der afsættes i alt 7 mio. kr. så alle patienter med type 1 diabetes, som endnu ikke har fået tilbudt en sensorbaseret glukosemåler, kan få tilbuddet allerede i 2025.

Også på det regionale udviklingsområde prioriteres en fortsat udvikling – ikke mindst ift. et styrket fokus på klima og den grønne omstilling. Forligspartierne er enige om, at der fremover skal være klima- og miljømæssige vurderinger af alle større regionale planer og strategier – således ”bæredygtighed” blive en mere aktiv del af de regionale beslutningsprocesser. Samtidig prioriteres indsatser rettet mod såvel ungdoms- og erhvervsuddannelserne, f.eks. i form af støtte til arrangementet ”DM i Skills”, som afholdes i Hjørring i 2026. Endelig er det meget positivt, at det i 2025 er muligt at løfte den økonomiske ramme til den regionale kollektive trafik.

På anlægsområdet konstaterer forligspartierne med stor tilfredshed, at færdiggørelsen af Nyt Aalborg Universitetshospital forløber i henhold til den reviderede økonomiramme og tidsplan fra september 2022. I 2025 går byggeriet af den nye neurorehabilitering i Brønderslev for alvor i gang. Byggeriet forventes at være færdiggjort i starten af 2028 og kommer til at betyde et markant løft i regionens rehabiliteringsindsats.

Budgetaftalen indeholder også en række strategiske fokusområder for det specialiserede socialområde. Speciaalsektoren står over for en stadig større konkurrence om kvalificeret arbejdskraft, som er nødvendig for at levere de rette ydelser til borgerne og gøre regionens tilbud attraktive for kommunerne. Derfor styrkes indsatserne rettet mod fastholdelse og rekruttering i 2025. Herudover finder forligspartierne det særdeles positivt, at arbejdet med etablering af det nye tilbud til unge med svær selvskaade skrider planmæssigt frem.

Afslutningsvis imødeser forligspartierne, at regeringen - med baggrund i Sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger – fremlægger en sundhedsreform, der sætter retningen for fremtidens sundhedsvæsen. Et vigtigt skridt på denne rejse blev også taget med indgåelse af Trepartsaftalen i slutningen af 2023, som sikrede et markant løft i løn og arbejdsvilkår på sundhedsområdet – og dermed bedre mulighed for såvel at tiltrække og fastholde kvalificeret personale.

1 Sundhed

Sundhedsområdet er regionens største driftsområde - og udgør ca. 90 procent af den samlede regionale økonomi. Hovedopgaverne er driften af hospitalerne og levering af sygesikringsydelser. Den samlede ramme i 2025 udgør ca. 14,8 mia. kr.

Økonomaftalen for 2025 har givet sundhedsområdet i Region Nordjylland et realløft på 238 mio. kr. Heri er indregnet, at der som en del af væksten i regionernes driftsramme for 2025 er afsat en ulighedspulje på i alt 100 mio. kr., hvoraf Region Nordjylland modtager 47 mio. kr.

Herudover sker der forskellige centralt aftalte reguleringer, hvorefter det samlede råderum til budgetlægningen for 2025 udgør i alt 246 mio. kr., jf. skemaet nedenfor.

Tabel 1: Opgørelse af råderum på Sundhedsområdet

Tilførte midler i Økonomaftalen for 2025	238 mio. kr.
Opdatering af bloktilskudsfordeling	+6 mio. kr.
Administrative omprioriteringer jf. Økonomaftalen for 2025	+10 mio. kr.
Medfinansiering af Nationalt Genom Center	-5 mio. kr.
Medfinansiering, Rationel Farmakoterapi (Medicinrådet)	-3 mio. kr.
Råderum til budgetlægningen for 2025	246 mio. kr.

Det er en central præmis for budgetlægningen, at ud af de 47 mio. kr., som regionen tilføres fra ulighedspuljen, er 37 mio. kr. éngangsmidler i 2025. Forligspartierne har derfor prioriteret, at disse midler alene anvendes i 2025 til finansiering af midlertidige udgifter - herunder f.eks. en ekstraordinær indsats for afvikling af ventelister, pres på almen praksisområdet og styrkelse af ambulancetjenesten.

Med budgetaftalen for 2025 har forligspartierne overordnet fordelt råderummet, som det fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 2: Fordeling af prioriteringer og omprioriteringer

Politiske prioriteringer - udvidelser (se afsnit 1.1)	90 mio. kr.
Politiske omprioriteringer – reduktioner (se afsnit 1.2)	-75 mio. kr.
Uomgængelige og svært omgængelige udgifter (se afsnit 1.3)	231 mio. kr.
Nettoeffekt af prioriteringer og omprioriteringer	246 mio. kr.

I det følgende gives en nærmere præsentation af de forskellige prioriteringer og omprioriteringer.

Det skal dog også bemærkes, at der i forbindelse med budget 2024 blev afsat en ”robusthedspulje” på ca. 82 mio. kr. I 2024 er disse midler anvendt til afdækning af ubalancer på sundhedsområdet. Midlerne fra robusthedspuljen er ikke konkret disponeret i 2025, men vil indgå i den samlede finansiering af de midlertidige udgifter i relation til flytning og ibrugtagning af Hospitalsbyen over de kommende år.

1.1 Politiske prioriteringer og omstilling

Forventningerne om økonomisk balance på sundhedsområdets drift i 2024, en solid økonomiaftale for 2025, der anerkender de ulige vilkår for drift af sundhedsvæsenet mellem regionerne, og det samlede Regionsråds politiske fokus på omprioriterings- og omstillingsmuligheder indenfor den nuværende budgetramme, gør det muligt at prioritere i alt 90 mio. kr. i 2025 til konsolidering og udvikling af det nordjyske sundhedsvæsen.

Med Budget 2025 giver forligspartierne en håndsrækning til hospitalerne, og de områder der er særligt presset, gennem prioriteringer der styrker den generelle kapacitetsopbygning, bidrager til at nedbringe ventetiderne på behandling og dermed også understøtter et godt og sundt arbejdsmiljø for regionens mange ansatte.

De konkrete prioriteringer fremgår af forligets kapitel 5. I det følgende knyttes der bemærkninger til centrale dele af prioriteringerne.

Fortsat finansiering af akutplansinitiativer mhp. at nedbringe ventelisterne

Det er afgørende for forligspartierne at sikre et fortsat økonomisk grundlag for de initiativer der blev igangsat som følge af akutplansaftalen mellem regeringen og Danske Regioner.

I 2024 udgør Region Nordjyllands andel 68 mio. kr., som primært er udmøntet til anvendelse af kapacitet på privathospitaler. De ekstraordinært tilførte midler bortfalder med udgangen af 2024 – dette sker samtidig med, at 30 dages behandlingsgaranti genindføres fra 1. januar 2025.

Med Budget 2025 prioriteres der derfor 30 mio. kr., som bl.a. skal bruges til at nedbringe ventelisterne og bidrage til, at nordjyske patienter får rettidig behandling. Midlerne skal primært anvendes til at nedbringe ventetiderne til operation indenfor ortopædkirurgi (25 mio. kr.) og operation af godartede urologiske sygdomme (5 mio. kr.).

Løft af Børne- og Ungdomspsykiatrien så ventetid nedbringes

Børne- og Ungdomspsykiatrien er under pres i hele landet. Også i Region Nordjylland er udfordringerne store. Børn og unge venter for længe på den rette hjælp, når de mistrives eller har psykiske lidelser. Samtidig skal der i langt højere grad tages hånd om hele familien, når de yngste ikke trives eller viser tegn på alvorlig psykisk sygdom.

Forligspartierne er enige om at tilføre Børne- og Ungdomspsykiatrien i alt 11,75 mio. kr., der skal medvirke til et markant løft af området og afvikling af ventelister. Sideløbende hermed implementeres initiativerne i det fondsfinansieret projekt ”Bedst for os”.

Midlerne til Børne- og Ungdomspsykiatrien øremærkes til følgende initiativer:

- Kapacitetsopbygning/specialisten i front
- Skærpet visitation og effektivisering af patientflow
- Familiestøttende tilbud

- Implementering af STIME (2 spor)
- Patientuddannelse

Forligspartierne vurderer, at der er brug kapacitetsopbygning i form af flere personaleressourcer for at knække kurven på ventelisterne i børne- og ungdomspsykiatrien. Men henset til rekrutteringssituationen i Psykiatrien, er der samtidig brug for et skærpet fokus på henvisningsvisitation og patientflow, så patienterne tilbydes den rette indsats, sikres hurtigere diagnostik og behandlingsstart samt rettidig afslutning af deres forløb.

For at øge familiens samlede trivsel prioriteres der med Budget 2025 ligeledes midler til etablering af et familiestøttende tilbud til familier med børn, der venter på udredning i Psykiatrien. Tilbuddet organiseres under Center for Pårørende.

Den konkrete fordeling af midlerne vil blive udmøntet i Psykiatri- og Socialudvalget.

Fuld og hurtigere indfasning af sensorbaserede glukosemålere til alle voksne patienter med type 1 diabetes

Behandlingsrådet anbefalede i 2023, at sensorbaserede glukosemålere med alarm skal tilbydes i behandlingen af alle voksne patienter med type 1 diabetes. Forligspartierne har løbende afsat midler til området – senest i forbindelse med Budget 2024.

I Budget 2025 afsættes yderligere 7 mio. kr. så de tilbageværende patienter med type 1 diabetes, som endnu ikke har fået påsat en glukose-sensor, får tilbudt løsningen. Herved er Behandlingsrådets anbefalinger fuldt indfaset og i et hurtigere tempo end forudsat.

Styrkelse af de akutte tilbud

Akutmodtagelserne på både Aalborg Universitetshospital og på Regionshospital Nordjylland har længe været under pres.

Sengekapacitetsanalyse fra maj 2023 viser, at det som følge af den demografiske udvikling, særligt er på det medicinske område der er behov for at sætte ind. Dette understøttes af at de medicinske patienter ofte har akutte forløb, hvilket er med til at lægge pres på akutmodtagelserne og give dårlige patientforløb.

Med Budget 2025 afsættes der 7,0 mio. kr. til området, som øremærkes til:

- Etablering af et subakut medicinsk daghospital på begge somatiske hospitaler
- Adgang til POCT udstyr i den kommunale akutsygepleje
- Generel robustgørelse af området

Med etablering af et subakut medicinsk daghospital på begge somatiske hospitaler vil almen praksis, for en udvalgt gruppe af patienter, være sikret et udredningstilbud inden for 3 døgn, og det er vurderingen at det vil kunne reducere antallet af akutte indlæggelser for disse patienter.

Det drejer sig typisk om ældre medicinske patienter med flere sygdomme, hvor der er sket en forværring i tilstanden, og hvor den praktiserende læge har behov for specialishjælp i hospitalsregi for at komme videre. Dette initiativ vil bidrage til bedre og sammenhængende patientforløb, som forventeligt vil mindske antallet af akutte indlæggelser og derved aflaste akutmodtagelserne.

Det subakutte daghospital vil samtidig bidrage til målsætningen om at bringe aktiviteten i akutmodtagelserne ned på et niveau svarende til aktiviteten i 2021. Aktivitetsudviklingen følges løbende i Sundhedsudvalget.

Samarbejdet med det nære sundhedsvæsen er en central prioritet for Region Nordjylland. For at bidrage til at stadig mere sundhedsbehandling kan tilbydes tæt på borgerne, vil forligspartierne, med Budget 2025, give den kommunale akutsygepleje i alle nordjyske kommuner mulighed for adgang til POCT-udstyr. Dette vil betyde at flere diagnostiske undersøgelser kan foretages i borgerens hjem, som f.eks. blodprocent, iltmætning og væsketal, og derved være med til at reducere akutte (gen)indlæggelser af ofte ældre borgere. Det vil ligeledes kunne være med til at understøtte indlæggelse i eget hjem. Her afventes resultaterne af pilotprojekt i Klynge Vest.

Den samlede udmøntning af de afsatte midler foretages af Sundhedsudvalget.

Styrkelse af ambulanceberedskabet

Ambulanceberedskabet i Region Nordjylland er udfordret og der afsættes 9 mio. kr. til området. Udfordringer skyldes primært rekrutteringsudfordringer, der også præger andre dele af landet, og som nødvendiggør løbende prioriteringer. Personalemangel giver også behov for merarbejde og visse steder et generelt højt arbejdsstryk, som desværre er med til at give udfordringer med trivsel og sygefravær.

Forligspartierne ser med bekymring på den udfordrede bemandingssituation i Den Præhospitale Virksomhed. Derfor gives der politisk opbakning til en løbende ressourceprioritering mellem de enkelte beredskaber afhængig af, hvor behovet er størst. Prioriteringen sker ved ledelsen i Den Præhospitale Virksomhed, og der afrapporteres i 2025 til Udvalget for Det Nære Sundhedsvæsen. Prioriteringsmuligheden opretholdes, indtil bemandingssituationen er væsentligt forbedret.

Forligspartierne prioriterer ligeledes midler til, at den præhospitale ledelse kan igangsætte et intensiveret arbejde med trivsel i den Præhospitale Virksomhed samt mulighed for at prioritere initiativer, som kan aflaste ambulancetjenesten. Sideløbende, og som en mere langsigtet investering, arbejdes der på et øget elevoptag, som på sigt er nøglen til flere ambulanceberedskaber i drift og et mindre pres på det nuværende mandskab – til dette tilføres der 4,0 mio. kr.

Der afsættes en pulje på i alt 3,0 mio. kr. til arbejdet med fastholdelse, anerkendelse og trivsel. Prioritering af midlerne foretages i Udvalg for Det Nære Sundhedsvæsen.

Med henblik på at aflaste ambulancetjenesten, særligt om natten, afsættes der 2,0 mio. kr. til øget kapacitet i den liggende patienttransport (Kørsel D). Flere ressourcer til den liggende patienttransport i nattetimerne vil understøtte, at ambulancer i mindre omfang vil transportere ikke-behandlingskrævende patienter, som i stigende grad er nødvendigt i dag, for at kunne imødekomme efterspørgslen fra hospitalerne.

Brobygning for socialt udsatte borgere

Forligspartierne er optaget af at styrke den sociale indsats i Region Nordjylland og række ud til de allersvageste medborgere ved at give en ekstra hjælpende hånd til at navigere og modtage behandling i vores fælles sundhedsvæsen.

Socialt udsatte som f.eks. hjemløse, borgere med misbrugsproblematikker eller psykisk sygdom lever et hårdt liv der slider både fysisk og psykisk. Der er tale om sårbare borgere, som ofte oplever udfordringer i mødet med sundhedsvæsenet, ligesom alt for mange vender tilbage på hospitalerne kort tid efter udskrivelse. Derfor er det for forligspartierne vigtigt at gøre en ekstra indsats for at imødekomme og rumme netop denne målgruppe på de nordjyske hospitaler.

Region Nordjyllands Udsatteråd har allerede i 2024 sat fokus på området ved at prioritere 0,5 mio. kr. til et uddannelsestilbud i udsattefaglighed for personalet på hospitalerne, som afvikles i løbet af efteråret 2024 og i 2025. Udfordringerne for de socialt udsatte bunder ofte i sociale problemstillinger og derfor ønsker forligspartierne særligt at styrke de socialfaglige kompetencer i koblingen mellem hospitalerne og de udsatte borgere yderligere.

Der afsættes i alt 2,0 mio. kr. i 2025 til udvikling af et socialfagligt tilbud i tilknytning til hospitalerne, hvor socialarbejdere understøtter de socialt udsatte borgere, når de har brug for hospitalsbehandling ved at hjælpe dem og hospitalet med at koordinere forløb, understøtte at hele behandlingsforløbet gennemføres og samtidig bidrage til en god og nem overgang til kommunalt regi og civilsamfundstilbud efter endt hospitalsophold.

Parrallet med det socialfaglige tilbud afsætter forligspartierne ligeledes 2,0 mio. kr. til etablering af en sygeplejefaglig ressource forankret i akutmodtagelserne med henblik på at styrke opmærksomheden på socialt udsattes komplekse problemstillinger, møde patienterne og følger dem under indlæggelse. Plejepersonalets viden om de socialt udsattes sundhedsudfordringer vil generelt øge udsattefagligheden i akutmodtagelsen, ligesom det vil aflaste personalet både i akutmodtagelsen og på øvrige afdelinger ifm. indlæggelse.

Røde Kors åbner med afsæt i støtte fra Socialstyrelsen til efteråret 2024 et omsorgscenter i Nordjylland med i alt fem omsorgspladser, hvor hjemløse patienter fra hele regionen kan opholde sig i op til 14 dage efter endt behandling på hospitalet.

Regionrådet bakker op om initiativet, og har netop indgået en samarbejdsaftale, som forpligter Region Nordjylland til at se på mulighederne for fortsat at drive centret når den statslige bevilling ophører i 2026.

Det socialfaglige tilbud i tilknytning til hospitalerne, som prioriteres ifm. Budget 2025, kan samarbejde med og understøtte Røde Kors' omsorgscenter, og øvrige sociale organisationer i regionen, både i forhold til konkrete borgerforløb og faglig erfaringsudveksling.

Forligspartierne ønsker samtidig at afsøge muligheder for samarbejde med de nordjyske kommuner, f.eks. gennem et pilotprojekt med Aalborg kommune hvor en stor andel af regionens udsatte borgere bor. Pilotprojektet skal bidrage til en analyse, der skal tilvejebringe viden om indsatser der på sigt kan udbredes til hele regionen i tæt dialog med de nordjyske kommuner.

Udsatterrådet i Region Nordjylland skal inddrages i udarbejdelsen af forslag til konkrete funktionsbeskrivelser, der efterfølgende behandles i Sundhedsudvalget, som indstiller til godkendelse i Forretningsudvalget. Forligskredsen vil blive forelagt indstillingen fra Sundhedsudvalget inden denne behandles i Forretningsudvalget.

Fokus på øget aktivitet i speciallægepraksis

De praktiserende speciallæger er en vigtig hjørnesteen i sundhedsvæsenet og en ressource ift. at sikre patienterne højt kvalificeret behandling indenfor alle specialer.

Forligspartierne afsætter i alt 3,0 mio. kr. til at øge kapaciteten indenfor speciallægepraksis. Midlerne øremærkes det somatiske område og de specialer, hvor ventetiderne er længst og hvor rekrutteringen på hospitalerne er særligt udfordret – herunder neurologi, øre-næse-hals området samt øjenområdet.

Med den seneste overenskomstaftale pr. 1. april 2022 er der skabt bedre mulighed for etablering af satellitpraksis. Satellitpraksis udgør et ekstra, midlertidigt konsultationssted for en praktiserende speciallæge, der får mulighed for at arbejde én eller flere dage om ugen fra en anden lokation end hovedklinikken, hvor aktiviteten opretholdes af en assisterende speciallæge.

Etablering af satellitpraksis kan være med til at øge den samlede kapacitet.

Den konkrete model for øget aktivitet i speciallægepraksis og udmøntning af midlerne foretages i Udvalg for Det Nære Sundhedsvæsen.

Fokus på KOL opsporing og rehabilitering

Den stadig voksende gruppe af kronisk syge patienter presser sundhedsvæsenet. Derfor har opsporende og rehabiliterende indsatser høj prioritet.

Forligspartierne igangsætter med Budget 2025 et pilotprojekt i almen praksis vedr. opsporing af Kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL). Der afsættes 0,5 mio. kr. til projektet, som skal konkretiseres nærmere i et samarbejde mellem relevante sundhedsklynger, almen praksis og patientorganisationer.

Projektet følges i Sundhedsudvalget.

Kapacitetsopbygning på kræftområdet

Kræftområdet er et højt prioriteret område i Region Nordjylland. Det ses ikke mindst ved en generel høj målopfyldelse i kræftpakkeforløb. Der er løbende afsat regionale midler til kapacitetsopbygning sideløbende med nationalt finansierede prioriteringer.

For fortsat at overholde gældende tidsfrister og patientrettigheder for udredning og behandling af kræft, er forligspartierne enige om at prioritere i alt 5 mio. kr. til kræftområdet ifm. Budget 2025.

Midlerne udmøntes til de somatiske hospitaler og skal primært bidrage til udredning og behandling af brystkræft og urologisk kræft, som er de kræftområder, hvor kapacitetspresset er størst.

Forligspartierne ser frem til det længe ventede faglige oplæg fra Sundhedsstyrelsen om Kræftplan V, og ikke mindst den efterfølgende udmøntningsaftale, hvor der ses et særligt behov for nationalt fokus på kapacitetsopbygning. I Region Nordjylland er der pba. det ekstraordinære løft, der blev givet til kræftområdet i 2023 og 2024 via statslig tilførte midler igangsat en række nødvendige initiativer for i alt 23 mio. kr. mhp. at løfte den generelle behandlingsskapacitet.

I forbindelse med Økonomiaftalen for 2025 tilføres Region Nordjylland 12 mio. kr. i engangsmidler finansieret af Kræftplan V. Det dækker imidlertid ikke permanent drift af de allerede igangsatte initiativer. Det er forligspartierne forventning og forhåbning, at der med udmøntningen af Kræftplan V, bliver muligt at permanentgøre initiativerne til gavn for de nordjyske kræftpatienter.

Forligspartierne ser ligeledes frem til at Kræftplan V forventeligt indeholder midler til etablering af en klinik til behandling af patienter med senfølger, bl.a. efter endt kræftbehandling.

Etablering af døgndækkende tilstedeværelse af speciallæge i ortopædkirurgi i Thisted

For forligspartierne er en central prioritering geografisk lighed i behandlingstilbud. Ulighedspuljen giver netop mulighed for at bidrage til, at flere behandlinger kan tilbydes tæt på borgerne – også i regionens ydre områder.

Med Budget 2025 udvides tilstedeværelsen af speciallæge i ortopædkirurgi på Aalborg Universitetshospitals matrikel i Thisted fra tilstedeværelse kl. 8.00 til kl. 18.00 til at være

døgndækkende. Med tiltaget bliver det muligt i Thisted at operere patienter, som efter operationen har behov for at være indlagt og dermed have behov for at kunne blive tilset af en ortopædkirurgisk speciallæge, hvis der opstår akutte komplikationer efter operationen. Døgndækkende tilstedeværelse af ortopædkirurgisk speciallæge i Thisted vil ligeledes styrke varetagelsen af de akutte ortopædkirurgiske skader døgnet rundt.

Med døgndækkende tilstedeværelse af ortopædkirurgisk speciallæge i Thisted vil der også være mulighed for en mere fleksibel udnyttelse af operationsfladen på tværs af regionen, da ikke- komplekse operationer også vil kunne varetages i Thisted, og derved aflaste et ofte presset operationsprogram i Aalborg og Hjørring. Mere komplekse operationer som eksempelvis hoftenære frakturer vil fortsat skulle opereres i Aalborg, da disse operationer skal udføres af ortopædkirurgiske traumatologer. Da der er mangel på traumatologer, er det for nuværende ikke realistisk med tilstedeværelse af traumatolog i Thisted, men hvis der fremadrettet viser sig bedre muligheder for at rekruttere traumatologer, vil partierne ifm. kommende budgetforhandlinger drøfte mulighederne for at kunne operere patienter med mere komplicerede brud (eks. hoftenære frakturer) i Thisted.

Forligspartierne afsætter 2,9 mio. kr. til etablering af døgndækkende vagt med speciallæge i ortopædkirurgi i Thisted.

Robustgørelse af fødselsområdet

Fødselsområdet i Region Nordjylland er under økonomisk pres. Det skyldes særligt, at relativt mange nordjyske kvinder vælger at føde på hospitaler udenfor regionen (primært Region Midtjylland), hvilket medfører en samhandelsudgift for Region Nordjylland. Forligspartierne afsætter derfor 4 mio. kr. til finansiering af denne økonomiske udfordring.

Det er forventningen, at flere kvinder vil vælge at føde i Aalborg, når Hospitalsbyen ibrugtages, og der dermed kan tilbydes nye og langt mere moderne rammer. Når effekten af de nye rammer er kendt, vil der ske et ”genbesøg” af prioriteringen. Sundhedsudvalget følger udviklingen på området.

Forligspartierne ønsker, at der fortsat skal være et særligt fokus på sårbare gravide.

Etablering af robotkirurgi på Regionshospital Nordjylland

Robotkirurgi har længe været en efterspurgt operationsmetode fra både sundhedspersonale og patienter. Robotkirurgi er mere skånsom end traditionel åben kirurgi og medfører færre komplikationer, kortere indlæggelsestid og bedre muligheder for rehabilitering. For kirurgen er robotkirurgi bl.a. forbundet med langt bedre ergonomi, som er et vigtigt element i et sundt arbejdsmiljø.

På Aalborg Universitetshospital tilbydes patienterne allerede robotkirurgi. Forligspartierne prioriterer med Budget 2025 midler til etablering af robotkirurgi på Regionshospital Nordjylland, så tilbuddet dækker hele regionens optageområde. At robotkirurgi tilbydes i både

Aalborg og Hjørring vil ligeledes give mulighed for en mere effektiv udnyttelse af regionens samlede operationskapacitet.

Der afsættes i alt 3,0 mio. kr. til primært et dyrere og øget utensilforbrug ved robotkirurgi end ved åben kirurgi. Der forventes årligt ca. 460 robotoperationer på Regionshospitalet indenfor særlig mave- og tarmkirurgi og gynækologi.

Anskaffelsen af en operationsrobot til Regionshospital Nordjylland forventes at beløbe sig til ca. 14 mio. kr., som vil skulle finansieres indenfor anlægsrammen i 2025. Der vil herudover være etableringsudgifter for ca. 1,0 mio. kr. (bl.a. operationsleje og udstyr til sterilcentralen) som ligeledes vil skulle finansieres, f.eks. via leasing.

Styrket beredskab, inkl. det psykosociale beredskab

Forligspartierne ser med alvor på den ændrede beredskabsmæssige situation i Danmark som følge af et skærpede trusselsbillede generelt i Europa. For at bidrage til en øget parathed og robusthed i regionens sundhedsberedskab og planberedskab f.eks. i forhold til forsynings- og infrastrukturtrusler, afsættes der 2,25 mio. kr. til området, som ligeledes skal rumme regionens psykosociale beredskab

Checkpoint

Forligspartierne noterer sig, at der i en årrække har været en vækst i forekomsten af smitte med klamydia og gonorré blandt nordjyske borgere. Til trods for en kommunal forebyggelsesindsatser det ikke lykkedes at knække kurven for antallet af smittede.

Region Nordjylland har siden 2021 understøttet Checkpoint som er et lettilgængeligt test- og rådgivningstilbud med fokus på seksuel sundhed for unge i alderen 15-29 år, som kan have behov for en testmulighed fremfor test ved egen læge samt personer i høj risiko for HIV.

Med Budget 2025 permanentgøres aftalen med Checkpoint, så der også fremadrettet kan gøres brug af en ramme på op til 2.200 gratis analyser årligt incl. afhentning i Checkpoint lokaler, som stilles gratis til rådighed af Aalborg Kommune.

Der afsættes 0,4 mio. kr. til formålet.

Blodtapning i Frederikshavn og i Farsø

Med henblik på at øge tilgængeligheden for regionens bloddonorer etableres der nye tappesteder i Frederikshavn og i Farsø. De to nye tappesteder vil have åbent 2-3 dage ugentligt alt afhængigt af donorgrundlaget.

Det er forventningen, at etablering af de to nye tappesteder vil være medvirkende til, at donorgrundlaget vil være stort nok til, at der i Region Nordjylland kan iværksættes den plasmaferese produktion, som regionen har forpligtet sig til i forhold til Danske Regioners bestyrelses beslutning om at være selvforsynende.

Der afsættes i alt 1 mio. kr. årligt til drift. Tilhørende etableringsudgifter håndteres på anlægsrammen.

Rekruttering af udenlandsk arbejdskraft - evalueringsansættelser

Rekruttering af kvalificeret arbejdskraft til sundhedsvæsenet er også en problemstilling der gør sig gældende i Region Nordjylland. Forligspartierne ønsker med Budget 2025 at understøtte hospitalsafdelingernes rekruttering af arbejdskraft med udenlandsk baggrund.

Udenlandsk uddannede sundhedspersonale har ofte stærke kliniske kompetencer, som kan være med til at løfte de nordjyske hospitaler. Men der er ofte brug for særlig støtte, både sprogligt og kulturelt, for at sikre at de udenlandske medarbejdere får en god start på vores hospitaler.

Derfor afsættes der med Budget 2025 en pulje på 0,4 mio. kr. i 2025 til at understøtte udvalgte afdelingerne, hvor rekrutteringen er særlig vanskelig, og hvor udenlandske sundhedsprofessionelle med de rette kompetencer derved vil være en stor hjælp.

Puljen skal f.eks. give mulighed for finansiering af op til to måneders løn ud af de i alt seks måneder evalueringsansættelsen varer. Udgifterne afholdes i dag alene af afdelingens eget lønbudget. Den konkrete model fastlægges i Udvalg for Uddannelse, Arbejdsmiljø og Rekruttering.

Forskning

Forligspartierne bemærker, at der er en ny forskningsstrategi for Region Nordjylland under udarbejdelse. Det er forligspartiernes forventning, at den nye strategi skal bidrage til, at de samlede regionale forskningsmidler anvendes med et mere strategisk sigte – og dermed i højere grad anvendes til at indfri regionale målsætninger på forskningsområdet. Det indebærer særligt en udgiftsneutral omlægning af de nuværende professorpakker. Det videre arbejde skal ske i tæt dialog og samarbejde med Aalborg Universitet.

Prioritering af arbejdsmiljø og reduceret sygefravær

Medarbejdernes trivsel og arbejdsmiljø er afgørende og derfor glæder forligspartierne sig over, at det med Budget 2025, er muligt at prioritere rekruttering, fastholdelse og arbejdsmiljø for regionens mange ansatte.

Der afsættes i alt 2,0 mio. kr. i en central pulje, der skal bidrage til at styrke medarbejdernes trivsel og det fælles arbejdsmiljø. Pulje udmøntes af Udvalg for Uddannelse, Arbejdsmiljø og Rekruttering efter forudgående dialog med Hovedudvalget.

I Region Nordjylland er der etableret en særlig task-force til arbejdet med implementering af sygefraværspolitikken. Med Budgetaftalen for 2025 afsætter forligspartierne ligeledes midler til, at task-forcen kan opnormeres med et årsværk, svarende til 0,6 mio. kr.

Genindførelse af tæpper/dyner til dialysepatienter

Det er vigtigt at kronisk syge patienter, som kommer ofte på hospitalet, oplever at der tages hånd om både deres fysiske og mentale velvære.

Derfor vil forligspartierne genindføre udlevering af tæpper eller dyner til dialysepatienter i behandling på Nyremedicinsk Afdeling på matriklerne i både Aalborg, Thisted og Hjørring. Dialyse er en ambulant behandling, som ofte medfører at patienterne fryser, og af hensyn til den samlede patientoplevelse, ønskes det som et serviceløft at hospitalet stiller tæpper eller dyner til rådighed.

Der prioriteres i alt 0,5 mio. kr. til området.

Oplysning om Endometriose

Endometriose er en kronisk sygdom, som rammer op mod 10% af alle kvinder i den fødedygtige alder og som bl.a. kan medføre stærke smerte i underlivet og infertilitet. Endometriose bliver ofte opdaget sent, hvilket hænger sammen med, at mange ikke kender til sygdommen og dens symptomer.

Forligspartierne ønsker at øge opmærksomheden på området og afsætter 0,2 mio. kr. til en kampagne, der i samarbejde med almen praksis og Endometrioseforeningen, primært skal bidrage med oplysning så flere kvinder får kendskab til symptomerne og opsøger behandling i sundhedsvæsenet.

1.2 Politiske omprioriteringer og omstilling

For at sikre den bedst mulige service og behandling for de nordjyske patienter er det en afgørende forudsætning, at der løbende sker omstillinger i form af forbedringer og tilpasninger i alle hjørner af det nordjyske sundhedsvæsen.

Ved f.eks. at implementere nye teknologier og optimere processer kan der sikres mere målrettet og effektiv pleje. Dette reducerer risikoen for overbehandling og gør det lettere for både patienter og personale at navigere i systemet. Samtidig kan der frigøres ressourcer – både i form af økonomi, personale og et mindre klimaaftryk. Budget 2025 har fået titlen ”Udvikling gennem prioritering”. I foråret har de politiske udvalg således identificeret en række omstillingsmuligheder. Det gælder blandt andet optimeringer ved øget anvendelse af ny teknologi som f.eks. kunstig intelligens og reduktion af unødigt aktivitet. Det kommer både patienten til gavn, men tæller også positivt på såvel den økonomiske som den grønne bundlinie.

Med dette afsæt har de politiske udvalg henover foråret identificeret en række omstillings- og omprioriteringsmuligheder som grundlag for budgetlægningen. I budgetaftalen for 2025 indgår på den baggrund omprioriteringer, der frigør ca. 75 mio. kr.

Forligspartierne bemærker, at der Økonomiaftalen for 2025 er forudsat et samlet regionalt teknologibidrag, der i 2025 udgør ca. 371 mio. kr., som forventes frigjort og prioriteret til finansiering af øget behandlingskapacitet. For Region Nordjylland betyder dette en omprioritering indenfor den eksisterende budgetramme på ca. 38 mio. kr. Med realiseringen af omprioriteringerne i budgetaftalen for 2025 imødekommer Region Nordjylland således Økonomiaftalens forudsætninger omkring teknologibidraget.

Der henvises til skemaet i kapitel 5 for udtømmende liste.

Strategiske fokusområder for digitalisering

Forligspartierne er enige om, at udbredelse af ny teknologi og digitale løsninger er et helt centralt element i udviklingen af det nordjyske sundhedsvæsen. Sundhedsområdet står over for et paradigmeskifte, hvor teknologier som kunstig intelligens (AI), automatisering og telemedicin bidrager til højere kvalitet for færre penge eller ved at reducere behovet for personale, som er en mangelvare nu og endnu mere på sigt. Med den rette teknologi og implementering kan vi aktivt investere os ud af nuværende og fremtidige udfordringer og skabe et mere effektivt sundhedsvæsen.

Region Nordjylland skal realisere Robusthedskommissionens grundprincip om "Digitalt og teknologisk først". Det omfatter blandt andet AI og automatiseringsløsninger, der kan optimere arbejdsgange, øge behandlingskvaliteten, forbedre arbejdsmiljøet samtidig med at der frigives tid til patienterne. Region Nordjylland har allerede med stor succes implementeret flere AI-løsninger, og de gode erfaringer herfra danner grundlag for det videre arbejde med AI i 2025.

Succesfuld digitalisering handler ikke blot om ny teknologi, men også om mennesker. Det kræver en stærk forandringsledelse at drive den nødvendige kulturelle omstilling, hvor medarbejdere skal engageres i den digitale transformation, og vante arbejdsgange skal tilpasses nye teknologier.

Region Nordjylland vil derfor prioritere at udvikle ledere og medarbejders digitale sundhedskompetencer gennem et nyt kompetenceudviklingsforløb i 2025. Regionens ansatte skal klædes på til at omfavne de nye teknologier og arbejdsgange og indgå aktivt i digitaliseringsarbejdet. Som sundhedsfaglig i Region Nordjylland skal man opleve, at de digitale redskaber er en brugbar del af værktøjskassen i det kliniske arbejde – nu og i fremtiden.

En central del af den digitale transformation er at sikre, at de forventede gevinster realiseres og omsættes til konkret værdi. Gevinstrealisering er ikke kun økonomisk, men i lige så høj grad også fokuseret på bedre patientoplevelse, forbedret arbejdsmiljø og øget kvalitet. Alle gevinsterne er afgørende for at sikre et robust sundhedsvæsen i Nordjylland.

Forligspartierne noterer sig, at både hospitaler og digitaliseringsledelsen vil følge gevinstrealiseringen tæt.

Det Nordjyske eSundhedsvæsen – tæt på borgerens hjem

Region Nordjylland lægger stor vægt på at udvikle sundhedstilbud på patientens præmisser. Med etableringen af "Det Nordjyske eSundhedsvæsen" sættes der tempo på omstillingen mod et nært sundhedsvæsen, hvor behandlingen kan foregå i patientens eget hjem, i trygge rammer og uden at gå på kompromis med patientsikkerhed og kvalitet. Via digitale løsninger som MineAftaler (borgerplatformen) og telemedicin skal digitale konsultationer og hjemmebehandling være tilgængelige for de borgere, der ønsker at være hjemme og tage en mere aktiv rolle i deres egen behandling.

Digitalisering af patologi og anæstesi-intensiv

Lokalt i Region Nordjylland påbegyndes i 2025 en nødvendig digitalisering af specialerne patologi og anæstesi-intensiv. Digitaliseringen skal styrke patologiens rolle i det samlede patientforløb, hvor specialet ofte er en flaskehals, og bidrage til at løse specialets rekrutteringsudfordringer. Inden for anæstesi-intensivområdet vil fokus være på at automatisere manuelle processer og sikre effektiv dataregistrering, hvilket vil optimere arbejdsgange og frigøre tid til patientbehandlingen.

Samtidig pågår der i både national og tværregional sammenhæng flere udviklings- og digitaliseringsprojekter i 2025. Blandt andet er der fortsat stort fokus på videreudvikling af NordEPJ med nye funktionaliteter til at understøtte de kliniske arbejdsprocesser til gavn for både personale og patienter.

Samlet økonomisk konsekvens af omstillingerne på digitaliseringsområdet

De samlede omprioriteringer på digitaliseringsområdet forventes at frigøre 15 mio. kr. i 2025, stigende til 25 mio. kr. i 2027 og frem.

En værdig død i eget hjem

Flere uafvendeligt døende skal have mulighed for at tilbringe den sidste tid i hjemmet. Det indebærer, at der skal stilles en såkaldt ”solnedgangskasse” til rådighed, som indeholder vejledninger til læger, sygeplejersker, plejepersonale og pårørende, samt den nødvendige medicin, som pårørende tidligere skulle stå for at hente. Initiativet vil medvirke til at skabe ro i den døendes sidste tid. Samtidig nedbringer det behovet for akutte genindlæggelser, og har dermed en positiv, mindre økonomisk sidegevinst ved at frigøre forventeligt ca. 1,5 mio. kr.

Forligspartierne ønsker, at der i 2025 sker en gennemgang af den regionale palliationsplan med henblik på at sikre, at alle patientgrupper tilbydes den rette palliative indsats – både på hospice, i hospitalsregi og i eget hjem. Gennemgangen skal ligeledes se på, hvordan der sikres en effektiv udnyttelse af sengepladserne på hospice.

Patientrettet forebyggelse

Den patientrettede forebyggelse er en vigtig opgave i regionerne og har til formål at lindre en allerede opstået sygdom, forhindre at sygdommen forværres eller at patienten udvikler flere sygdomme.

Forligspartierne ønsker en gennemgang af regionens nuværende tilbud knyttet til den patientrettede forebyggelse, bl.a. med henblik på at det nuværende set-up udnyttes optimalt set i sammenhæng med en kommende sundhedsstrukturreform.

Færre anæsthesitilsyn

”Vælg Klogt” (samarbejde mellem Danske Patienter og de lægevidenskabelige selskaber) kom i 2022 med en anbefaling om at omlægge fysiske anæsthesitilsyn til papirtilsyn. Konkret anbefales det, at sundhedspersonale skal undgå at indkalde patienter til et fysisk fremmøde ved anæsthesitilsyn forud for lavrisiko-operationer, når der hverken er en faglig grund, eller patienterne ønsker dette. Denne anbefaling implementeres nu i Region Nordjylland, hvilket forventes at frigøre 5,0 mio. kr.

Nye anbefalinger fra ”Vælg Klogt” og Behandlingsrådet

Anbefalinger fra ”Vælg Klogt” og Behandlingsrådet forventes at frigøre 6,0 mio. kr. Behandlingsrådet anbefaler nu non-operativ behandling fremfor operation for flere patienter over 65 år ved håndledsbrud, hvilket forventes at spare 2,0 mio. kr. Derudover er der nye anbefalinger på vej, som forventes at frigøre yderligere 4,0 mio. kr., blandt andet ved at reducere unødvendige CT-scanninger i akutmodtagelserne.

Herudover samarbejder Kvalitetsenheden for Almen Praksis med de nordjyske hospitaler om at implementere ”Vælg Klogt” anbefalinger, der sigter mod at reducere unødvendige

behandlinger og undersøgelser i sundhedsvæsenet. Dette forventes at reducere aktivitetsniveauet på hospitaler og i almen praksis svarende til 2 mio. kr. årligt.

Forligspartierne bemærker, at disse omstillinger også vil bidrage til mere bæredygtighed i sundhedsvæsenet.

Reduktion af klimarejser

Psoriasispatienter har i en række tilfælde og herunder ofte efter eget ønske kunnet få en henvisning til klimaterapi, primært i Israel og Kroatien. I fagligt regi anbefales det dog, at patienterne tilbydes en anden og bedre behandlingsform, da klimaterapi har en begrænset effekt. Ved at implementere de faglige anbefalinger er det forventningen, at der kan frigøres ca. 2 mio. kr.

Øget aktivitet på håndkirurgiområdet

Regionsrådet besluttede i foråret 2024 at lukke Skadeklinikken i Farsø. Med lukningen frigives en række lokaler, som i stedet kan anvendes til en øget aktivitet på håndkirurgi-området. Dermed er det vurderingen, at det vil være muligt at hjemtrække al håndkirurgiaktivitet fra det private område og samtidig åbne op for muligheden for at operere udenregionale patienter, hvilket forventes at frigøre ca. 5,1 mio. kr.

Styrket efterkontrol på Praksisområdet

Ved at styrke efterkontrollen med afregningen af yderne på Praksisområdet med to årsværk er det forventningen, at der netto kan realiseres ca. 3,0 mio. kr. Forligspartierne understreger at den øgede kontrolindsats både skal medvirke til færre afregningsfejl samtidig med at risikoen for misbrug minimeres.

Forventninger til akutpulje

Som led i Finansloven for 2024 blev der afsat en pulje til styrkelse af regionernes akutberedskaber. Det er forventningen, at Region Nordjylland tildeles ca. 6 mio. kr., som indgår i finansieringen af beredskaberne, og på den baggrund giver mulighed for omprioritering i samme størrelsesorden i det regionale budget.

Medicinbokse – gevinstrealisering og potentiale

Region Nordjylland har etableret medicinbokse syv steder i regionen fra 2020-2023. Disse bokse fungerer som pakkebokse, hvor borgere kan hente hospitalsmedicin ved hjælp af en kode. Formålet er at tilbyde en nem og fleksibel medicinudlevering tæt på borgernes bopæl. Medicinbokse er blevet en fast del af driften med stigende efterspørgsel. Den fulde implementering og udvidelse af kapaciteten i 2024 forventes at effektivisere driften yderligere og reducere antallet af ambulante besøg, svarende til 2 mio. kr. årligt.

Professionalisering af vagtplanlægning og optimering af lægelige vagtberedskaber

God vagtplanlægning spiller en helt central rolle i at skabe attraktive arbejdspladser, hvor det både er muligt at rekruttere og fastholde de nødvendige patient- og borgernære medarbejdere.

Men god vagtplanlægning er også helt central for en forbedret ressourceudnyttelse. En meget stor del af Region Nordjyllands ressourcer allokeres dagligt gennem vagtplaner; derfor vil selv mindre generelle forbedringer have store samlede effekter.

Vagtplanlægning er imidlertid også en meget kompleks opgave, og derfor opnormeres der med Budgetaftalen for 2025 med fire stillinger i Mennesker og Organisation, der kan styrke supporten til vagtplanlæggere og ledere i de forskellige dele af vagtplanlægningsprocessen. Det er forventningen, at nettoeffekten af investeringen er, at der frigøres 7 mio. kr. årligt, som er indregnet i Budgetaftalen for 2025.

Med tilsvarende formål iværksættes en særlig analyse af de lægelige vagtberedskaber med fokus på såvel arbejdsmiljø som bedst mulig udnyttelse af de lægelige ressourcer – også på tværs af specialer i vagtlagene. Analysearbejdet forankres i Center for Administration, hvor der sker en opnormering med en stilling. Der forventes netto frigjort 4 mio. kr. årligt, som også er indregnet i Budgetaftalen for 2025.

Omstillinger i Psykiatrien

I Psykiatrien realiseres omstillinger for i alt 10 mio. kr.:

- *Reduktion i eksterne vikarudgifter:* Psykiatrien har haft udfordringer med at rekruttere speciallæger, hvilket har ført til brug af dyre eksterne lægevikarer. Omstillingen udgør 1,5 mio. kr. årligt fra 2025 ved at reducere vikarforbruget gennem bedre rekruttering og fastholdelse af speciallæger.
- *Effektivisering i driften:* Psykiatrien har gennemført effektiviseringer og vil fortsætte med at identificere rationaliseringsmuligheder, herunder ændringer i ledelse og organisering. Omstillingen udgør 2,5 mio. kr. årligt fra 2025 gennem optimering af arbejdsprocesser og bedre ressourceudnyttelse.
- *Reduktion af madspild:* Psykiatrien har igangsat et madspildsprojekt for at reducere antallet af døgnkoster og opnå økonomiske og klimamæssige gevinster. Omstillingen udgør 2,0 mio. kr. årligt fra 2025.
- *Øget digitalisering:* Psykiatrien vil øge digitaliseringen, herunder brug af kunstig intelligens (AI), automatisering og udvikling af borgerplatform. Omstillingen udgør 1,5 mio. kr. årligt fra 2025.
- *Omprioriteringer i sengekapacitet:* Der er tidligere afsat midler til et sengeafsnit for patienter med spiseforstyrrelser, men behovet for sengepladser er lavere end forventet. Der kan på den baggrund frigøres 2,5 mio. kr. årligt fra 2025 ved at reducere antallet af planlagte sengepladser.

1.3 Uomgængelige og svært omgængelige udgifter

Som en del af grundlaget for budgetlægningen for 2025 er identificeret uomgængelige udgifter på sundhedsområdet for i alt ca. 47,3 mio. kr. Her er der tale om udgifter som regionen er nødsaget til at finansiere i 2025 grundet enten nationale forpligtelser eller tidligere bindende regionale beslutninger. Hertil kommer en række udgiftsområder, svarende til ca. 184 mio. kr., som er svært omgængelige, men hvor udgiftsniveauet kan variere alt efter politiske prioriteringer på området. Dette gælder f.eks. medicinområdet, praksisområdet og udflytning til Hospitalsbyen.

Samlet set afsættes der 231,3 mio. kr. i 2025 jf. nedenstående skema.

De enkelte elementer er nærmere beskrevet i det bagvedliggende budgetmateriale (budgetkataloget), som kan findes her: <https://rn.dk/Om-Region-Nordjylland/Oekonomi/Budget>

Tabel 3: Uomgængelige og svært omgængelige udgifter

	Mio. kr.
Budgettilpasninger vedr. tjenestemandspensioner og barselsfond	0,0
Ny lovgivning på forsikringsområdet	1,0
Helårsvirkninger fra B2024/tekniske reguleringer	-2,1
Implementering af Sygehusmedicinregistret version 2.0	3,0
IT-basisdrift og investeringsramme, Digitalisering og IT	10,0
Netværksudgifter relateret til NAU og PNAU	3,6
Personlig Medicin	4,1
Fertilitetsbehandling andet barn (ØA25)	15,0
Diagnostik af hudkræft, praksisområdet	1,3
Udvikling i den lægelige videreuddannelse	11,4
Øget elevoptag, uddannelse til ambulancebehandlere i Den Præhospitale Virksomhed	4,0
Vækst i medicinudgifter: sygehusmedicin	76,0
Vækst i medicinudgifter: tilskudsmedicin	11,0
Praksispulje	33,0
Udflytning til Hospitalsbyen	60,0
Uomgængelig og svært omgængelig udgifter	231,3

1.4 Øvrige forudsætninger

Udgifter til flytning og ibrugtagning af Hospitalsbyen

I de senere års budgetforliget er afsat budgetmidler til brug for flytning og ibrugtagning af Hospitalsbyen. Det gælder både i forhold til somatik, psykiatri og Diabeteshuset. Administrationen har løbende arbejdet på at kvalificere udgiftsniveauerne – og det vil også ske ved kommende års budgetlægninger.

Med budgetforliget for 2025 afsættes yderligere 60 mio. kr. på driften, hvoraf 40 mio. kr. er engangsmidler i 2025. Herudover afsættes anlægsmidler til instrumenter til Sterilcentralen, IT-anskaffelser mv.

Det er på nuværende tidspunkt vurderingen, at det over de kommende år vil være nødvendigt at afsætte ca. 12 mio. kr. i varige driftsmidler. Herudover er det forudsat, at det i flytteåret 2026 kan ske et træk på Robusthedspuljen i størrelsesordenen 100 mio. kr.

Medicinområdet

Medicinudgifterne er til stadighed en udfordring for sundhedsrådets samlede økonomi. Udgifterne i 2023 var historisk høje, og det forventes at området i 2024 lander på samme niveau.

På baggrund af en forventning om generelt stigende mængdeforbrug, flere ældre og behandling med ny, dyrere medicin, estimeres det at de samlede medicinudgifter vil stige yderligere i 2025. Med budgetaftalen for 2025 afsættes yderligere 87 mio. kr., hvoraf den langt overvejende del vedrører sygehusmedicin.

Administrative omprioriteringer

Med baggrund i forudsætningerne i Økonomaftalen for 2025 indgår det i budgetaftalen, at der på Sundhedsområdet og i Fællesadministrationen i Region Nordjylland skal realiseres administrative omprioriteringer svarende til 10 mio. kr.

Forligspartierne noterer sig, at der igangsat drøftelser omkring realiseringen i Strategisk Sundhedsledelse. Fordelingen af omprioriteringen sker som udgangspunkt som en rammereduktion mellem de forskellige områder – dog med enkelte differentieringer, så der samtidig tages højde for:

- At prioritere den administrative støtte, der er afgørende for regionernes vigtigste prioriteringer med afsæt i budget 2025 og den tilhørende strategi. Det rummer bl.a. det nære sundhedsvæsen, overholdelse af ventetider, en stabil og sikker økonomi samt en fortsat digital udvikling.
- At reduktionerne sker på en måde, så den nødvendige robusthed fortsat er til stede, og de oplevede konsekvenser hos målgrupperne bliver så begrænsede som muligt.

Derudover ønskes opmærksomhed på at prioritere den administrative støtte til den patientnære ledelse på hospitalerne.

Refinansiering af afdrag

I Økonomiaftalen for 2025 er der i lighed med tidligere år afsat en lånepulje på 950 mio. kr. til refinansiering af regionernes afdrag i 2025. Region Nordjylland er tildelt en låneadgang på 132 mio. kr.

God ledelse

God ledelse er afgørende for, at de politiske mål bliver ført ud i livet på en effektiv og ansvarlig måde. Dygtige ledere skaber klare retninger og motiverer medarbejderne til at yde deres bedste, hvilket resulterer i højere trivsel og arbejdsglæde. Desuden er god ledelse essentiel for at sikre, at regionens ressourcer bliver brugt optimalt, og at borgerne modtager de bedst mulige ydelser. Forligspartierne er optagede, at lederne har et ledelsesrum med handlemuligheder og handlepligt, der gør det muligt at navigere indenfor de politiske rammer og levere resultater, der opfylder både borgernes behov og de politiske ambitioner.

2 Specialektoren

Forligspartierne ønsker med budgetforliget for 2025 at understøtte Specialektorens mission om, at hvert enkelt menneske, der benytter Region Nordjyllands tilbud, får de bedst mulige vilkår for at mestre egen tilværelse. Det er Specialektorens vision at være kommunernes foretrukne samarbejdspartner og leverandør af specialiserede ydelser på social- og handicapområdet. Forligspartierne ønsker, at Specialektoren i 2025 har et fortsat fokus på at være en attraktiv arbejdsplads for kvalificerede og kompetente medarbejdere, og at Specialektoren fortsat styrker det professionelle samarbejde med kommunerne.

Attraktiv arbejdsplads

Specialektoren oplever en stigende konkurrence om kvalificeret og kompetent arbejdskraft på socialområdet. Kvalificeret og kompetent arbejdskraft er en forudsætning for, at der kan leveres de rette ydelser til borgerne på Region Nordjyllands tilbud og samtidig afgørende for, at det er attraktivt for kommunerne at benytte regionens tilbud.

For at imødegå konkurrencen om arbejdskraft skal Specialektoren fortsat arbejde med at være en arbejdsplads, som kan tiltrække nye medarbejdere - og en arbejdsplads, hvor medarbejderne føler sig tilknyttet og dygtiggør sig. Dette skal ske gennem indsatser med fokus på fastholdelse af medarbejdere og et vedvarende fokus på nedbringelse af sygefravær. For at sikre de rette kompetencer på tilbuddene skal Specialektoren sætte yderligere fokus på kompetenceudvikling af ufaglærte medarbejdere og den rette brug af vikarer.

Foretrukken leverandør med specialiserede tilbud

I 2025 skal Specialektoren videreudvikle det koordinerede samarbejde med kommunerne for at sikre gode forløb for borgerne. Gode borgerforløb afhænger også af, at der er et velfungerende samarbejde med de pårørende omkring og sammen med borgeren, hvilket Specialektoren i 2025 skal være optaget af.

Udvikling af nyt tilbud og understøttende fysiske rammer

Forligspartierne er optaget af, at Specialektoren som leverandør til stadighed kan imødekomme den efterspørgsel, der er fra kommunerne, via udvikling af tilbuddene og gennem tidssvarende fysiske rammer for opgavevaretagelsen.

På baggrund af Regionsrådets aftale om Budget 2023 og efter aftale med de nordjyske kommuner er Specialektoren i gang med at etablere et nyt tilbud til unge med svær selvskadende adfærd. Tilbuddet er det første specialiserede tilbud til målgruppen i Nordjylland. Byggeriet forventes afsluttet ved udgangen af 2025. I arbejdet med etablering af tilbuddet ønsker forligspartierne, at Specialektoren fortsætter involveringen af kommunerne,

Psykiatrien og repræsentanter fra brugergruppen med henblik på sammenhængende og specialiserede forløb for borgerne.

Med opførelsen af nye skærmede boliger på Området for Voksne med Udviklingshandicap - Sødisebakke ønsker forligspartierne at imødekomme efterspørgslen efter tidssvarende boliger til voksne borgere med middelsvært og svært udviklingshandicap, som har behov for, at boligen er skærmet.

3 Regional udvikling

Regionsrådet vil i 2025 fortsætte udviklingen af regionen i overensstemmelse med den Regionale Udviklingsstrategi 2024-2027, godkendt i november 2023. Fokusområderne inkluderer klima, sundhedsinnovation, mobilitet, jordforurening, grundvandsbeskyttelse, balanceret råstofindvinding, uddannelse og kulturliv.

Det er indsatser, som er højt prioriterede af forligspartierne i relation til den videre udvikling af Nordjylland.

3.1 Et sammenhængende Nordjylland

Fremtidens kollektiv trafik

Det fremgår af økonomiaftalen for 2025, at der senere i 2024 afsluttes et arbejde om kollektiv mobilitet, som bl.a. handler om at belyse, hvordan nye kollektive transportløsninger kan understøtte mobiliteten i hele landet.

Region Nordjylland og de elleve nordjyske kommuner ejer sammen Nordjyllands Trafikselskab I/S (NT). Regionen bestiller kollektiv trafik hos NT, der udgør ca. en tredjedel af selskabets trafikomfang, med fokus på pendlere og uddannelsessøgende.

Regionen og kommunerne koordinerer trafikønsker i NT's Mobilitetsplan og strategien Fremtidens Kollektive Trafik. Region Nordjylland sikrer tværgående trafik mellem større byer med lokal- og regionaltog, regional- og ekspresbusser samt transport til uddannelsesinstitutioner.

Det er prioriteret at opretholde regional- og fjerntogsdrift og udvikle lokale transportkorridorer inden for nuværende økonomiske rammer, med merudgifter dækket af staten og/eller effektivisering. Regionen finansierer Plustur (flectaxi til udvalgte stoppesteder) og samkørsel til ungdomsuddannelser. Flextrafik til hospitaler finansieres af sundhedsbudgettet.

I 2017 overtog regionen bestilleransvaret for regional togkørsel og i 2019 midlertidigt DSB's kørsel i Vendsyssel. Regionen har ansvaret for regional- og landsdelstog i Vendsyssel frem til 2030.

Budgettet for 2025 er fastsat til 184,6 mio. kr. Herudover afsættes 1,35 mio. kr. til forbedringstiltag indenfor den kollektive trafik. Af dette beløb er 0,35 mio. kr. prioriteret til

bæredygtige mobilitetsprojekter, der skal støtte udviklingen i landdistrikterne i Region Nordjylland. Implementeringen af Fremtidens Kollektive Trafik (FKT) og Life ACT-projektet vil have fokus på ekspresbusser og knudepunkter, med særligt fokus på fleksible løsninger i områder, hvor Plustur skal benyttes. Der vil blive samarbejdet med Lokale Aktions Grupper (LAG), virksomheder og skoler for at udvikle løsninger tilpasset forskellige områder og befolkningsgrupper, med henblik på at forbedre tilgængeligheden af Plustur. Indsatsen vil blive forelagt Udvalget for Regional Udvikling og Innovation for godkendelse, inden den igangsættes.

De resterende 1 mio. kr. vil blive anvendt til forbedringer af rutenettet i Fremtidens Kollektive Trafik, med fokus på at sikre en god sammenhæng mellem knudepunkterne og de bysamfund, de betjener. Målet er at sikre, at børn, unge og ældre fortsat kan benytte den kollektive trafik i landdistrikterne.

3.2 Et bæredygtigt og attraktivt Nordjylland

Styrket klimainsats og bæredygtighed

Danmark har en vedtaget klimalov, der kræver en 70% reduktion i drivhusgasudledningen inden 2030 og klimaneutralitet senest i 2050. Danske Regioner sigter mod en 75% reduktion af CO₂-aftrykket fra el, varme og transport inden 2030. Ydermere, er der i projektet Grønne Hospitaler en ambition om en halvering af hospitalernes CO₂ udledninger inden 2035 sammenlignet med 2022.

Det er væsentligt for forligspartierne at følge udledningen nøje. Hvis det ikke lykkes at fastholde reduktionsmålene, ønsker partierne at indsatsen intensiveres, både internt i regionen. men også i samarbejde med kommuner og stat for at påvirke de udefrakommende faktorer.

I Økonomiaftalen for 2025 henvises til indsatsen med oprensning af generationsforureninger, som der er prioriteret midler til med Finansloven for 2021 og ved en deludmøntning af grøn fond på yderligere 100 mio. kr. i 2024 og 150 mio. kr. årligt i 2025-2027.

Danske Regioner skal udarbejde en plan for, hvordan midler konkret skal anvendes. Herudover fremgår det, at der senere i 2024 forventes at blive indkaldt til økonomiske forhandlinger mellem regeringen og Danske Regioner pba. en kortlægning af jordforureninger, der kan påvirke overfladevand med miljøfremmede stoffer (MFS) og herefter et genbesøg af Vandområdeplan 2021 – 2027.

Grøn omstilling og bæredygtig drift

Der skal arbejdes med en ny bæredygtighedsstrategi i regi af Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling, som vil medvirke til yderligere fokus på regionens egen grønne omstilling til en mere bæredygtig drift. De lokale klimahandlingsplaner fortsætter som redskab,

og skal fremadrettet være med til at understøtte strategiens fokusområder. Strategien for grønne hospitaler og bæredygtighedsstrategien supplerer hinanden, og i 2025 faciliteres målsætninger og strategiske indsatser i organisationen.

Til indsatserne omkring klima og grøn omstilling afsættes 9,2 mio. kr. Derudover afsættes der med budget 2025 yderligere 0,3 mio. kr. i klimapuljen øremærket indsatsen til CO₂-screening af regionale planer og strategier. Forligspartierne betoner at indsatsen prioriteres højt og at de klima- og miljømæssige konsekvenser fremadrettet indgår i vurderingen af alle større regionale planer og strategier.

Lokale klimahandlingsplaner

Målet med de lokale klimahandlingsplaner er både at nedbringe den direkte og indirekte udledning. Førstnævnte har fokus på bygninger og transport, mens sidstnævnte har fokus på at nedbringe artikel- og materialeforbrug. Hertil kommer tværgående initiativer, fx grønne indkøb, opstilling af ladestandere og affaldshåndtering. Regionsrådet følger indsatserne tæt.

Klimabudgettet for 2025 vil blive anvendt til at finansiere projekter, der efter politisk godkendelse kan understøtte klimahandlingsplanerne og den grønne omstilling generelt. De mere konkrete emner for budgettets anvendelse fastlægges af udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling.

Jord og Vand

Regionen arbejder sammen med kommunerne med opsporing og kortlægning af de arealer i regionen, som vi enten forventer eller ved er forurenede. Efter en prioriteret rækkefølge gennemfører regionen forureningsundersøgelser og afværgetiltag for at forhindre skadelige virkninger på menneskers sundhed, grundvand, overfladevand og natur som følge af jordforureninger. Prioriteringen foretages på grundlag af en strategiplan for den samlede indsats på jordforureningsområdet, som er vedtaget af regionsrådet og som udmøntes i en årlig indsatsplan.

I 2025 vil der være et særligt fokus på overfladevand, hvor indsatsen og prioriteringen pt. forhandles på landsplan og den nationale PFAS handleplan.

Det afsatte budget for 2025 er 44,2 mio. kr. for jord- og vandindsatser.

Råstofområdet

Ved årsskiftet forventes den nye Råstofplan 2024, som udpeger nye lokale og regionale graveområder for at sikre fremtidens råstofforsyning, at træde i kraft. I 2025 vil regionen begynde at realisere de politiske mål i planen ved at gå ind i strategiske samarbejder, der omsætter målene til konkrete handlinger.

Den dialogbaserede sagsbehandling for gravetilladelser fortsætter med fokus på tidlig drøftelse af mulighederne for efterbehandling til naturformål. Gode relationer mellem råstofvindere og naboer er stadig en vigtig prioritet.

Der vil fortsat være behov for at finde nye egnede råstofområder, især i Limfjordsområdet, hvor råstoffer kan blive knappe. Regionen vil derfor gennemføre en undersøgelse, der samler eksisterende geologiske data, borer og kortlægninger. Formålet er at skabe et bedre grundlag for detailkortlægning og prioritering af potentielle råstofområder.

De økonomiske midler til disse indsatser fastlægges inden for det samlede budget for Regional Udvikling.

3.3 Et kompetent Nordjylland

Kapacitet og fordeling

Regionsrådet har i dag en koordinerende rolle i forhold til at fastsætte optagelseskapacitet og fordele elever og med ændring af loven i 2023 indførtes en ny model, som omfatter samtlige gymnasiale uddannelser (stx, hf, hhx og htx).

De første år med den nye kapacitets- og elevfordelingsmodel er gennemført, og efter andet år, er der fokus på at fastholde gode arbejdsrutiner, og tilpasse, der hvor det er nødvendigt. Erfaringer reflekteres både i Gymnasiesamarbejdet, tværregionalt og imellem regioner og STUK (Styrelsen for undervisning og kvalitet). Aftalen har dog vist sig at have svært ved systematisk at sikre decentrale skoler elever nok, hvis eleverne ønsker at gå på andre skoler. Derfor er der politisk og i skolesamarbejdet; Nordjysk forum for ungdomsuddannelser fokus på at inspirere og understøtte skolernes øgede samarbejde om at sikre et mangfoldigt og attraktivt lokalt uddannelsesmiljø.

Strategiske indsatser på uddannelsesområdet

På uddannelsesområdet er der yderligere fokus på at understøtte skolernes arbejde med at sikre unge en ungdomsuddannelse – og her fortsat understøtte en øget overgang til erhvervsuddannelser. Dette vil i 2025 bl.a. ske gennem samarbejde om SKILLS, som i 2026 kommer til at foregå i Hjørring. Ift. SKILLS øremærkes 0,5 mio. kr. under uddannelse.

Forligskredsen er enige om fortsat at understøtte en genetablering af uddannelsen til ambulancebehandler i Region Nordjylland. En placering af uddannelsen i Region Nordjylland vil understøtte arbejdet med at rekruttere arbejdskraft til ambulanceberedskabet.

Forligskredsen er enige om at Region Nordjylland vil samarbejde med ansøger om at etablere et grundlag og bredt samarbejde om at få Ambulancebehandleruddannelsen til Nordjylland.

Udviklingsstøtte

Uddannelsesområdet skal også have fokus på at understøtte projekter, der arbejder med manglområder eller problematikker, der skal sikre at alle unge får en god overgang fra folkeskole, over ungdomsuddannelse til arbejde eller videregående uddannelse – dette skal puljerne indenfor uddannelse og STEM (Nordjysk Teknologipagt) sikre.

I budgettet for 2025 afsætter forligspartierne samlet en pulje på 16,6 mio. kr. til projekter på uddannelses- og kompetenceområdet, inkl. STEM-området og EU's Socialfond.

Kulturudvikling i hele regionen

På Kulturområdet er der i 2025, med udgangspunkt i Kulturplan 2024-2027, fokus på fortsat at sikre relevante økonomiske tilskud og bevillinger til kulturlivet bredt i Nordjylland. Bevillinger som skal sikre udvikling af et attraktivt Nordjylland; særligt gennem Regionsrådets puljer (Kulturudviklingspuljen og Kultur i nærheden).

I 2025 er der fokus på de strategiske samarbejder, projekter, der skal sikre at kulturen bliver en fast forankret del af sundhedsvæsenet, men også til udvikling af lokale områder og fællesskaber. Endeligt skal 2025 også vise et Nordjylland, hvor kulturen har en stærk stemme, dels gennem deltagelse i Kulturmødet på Mors, men også gennem øget strategisk dialog om kulturpolitiske visioner.

I budgettet for 2025 afsætter forligspartierne samlet en pulje på 5,7 mio. kr. til projekter på kulturområdet, hvoraf 0,5 mio. kr. er en merprioritering målrettet udvikling af lokalområder med kultur for unge og puljen Kultur i Nærheden.

Sundhedsinnovation og innovationsklinikken

Formålet med sundhedsinnovationspuljen er at støtte projekter, som på én og samme tid transformerer, forbedrer og effektiviserer det nordjyske sundhedsvæsen, set i forhold til de nordjyske udfordringer og muligheder. I 2025 vil det nyetablerede partnerskab med AAU og Aalborg kommune for styrkelse af et fysisk miljø for sundhedsinnovation omkring NAU og SUND-fakultetet iværksætte konkrete aktiviteter. Der lægges op til at Regionsrådet i efteråret 2024 beslutter, at såkaldte top-down initiativer, finansieret af sundhedsinnovationspuljen, skal iværksættes inden for dette område.

Ydermere, er der med baggrund i krav om effektskabelse og lønsomhed udarbejdet et sæt resultatmål med Innovationsklinikken. Udvalg for Regional Udvikling og Innovation følger op på resultaterne. Til indsatser omkring sundhedsinnovation og innovationsklinik afsætter forligskredsen 10,4 mio. kr. Heraf øremærkes 0,35 mio. kr. til arbejdet vedr. Regional Innovation Valley og Life Science City Aalborg. Innovationsklinikken budget reduceres således med 1 mio. kr. Forligskredsen ønsker en ny evaluering af værdiskabelsen i 2025 samt en afsøgning af sammenhæng i samarbejdet med den regionale forskningsstrategi for Region Nordjylland.

Målet med den øremærkede indsats er at etablere et strategisk erhvervssamarbejde inden for et større klinisk område, som kan drive både drift, forskning og udvikling i regionen. Initiativet skal tiltrække investeringer og virksomheder, som kan bidrage til at løse sundhedsvæsenets udfordringer og styrke regionens position som en central aktør inden for sundhedsinnovation. Aalborg Universitetshospital støtter forslaget, som vil basere sig på en mere detaljeret beskrivelse og et konkret projektforslag til godkendelse i Udvalg for Regional Udvikling og Innovation.

Udvikling af det regionale demokrati

Forligspartierne afsætter 0,2 mio. kr. til konkrete tiltag i hele koncernen med henblik på borgerinddragelse og udvikling af det regionale demokrati. Midlerne fordeles på baggrund af prioritering og drøftelse i regionens relevante politiske udvalg.

Regional Udviklingsstrategi

Regionsrådet vedtog Regional Udviklingsstrategi for fireårsperioden 2024-27. Denne strategi udgør pejling for Regional Udviklings aktiviteter med partnere i hele regionen. I hele strategiperioden vil der være fokus på at understøtte partnerskaber under de fire strategispor. Et attraktivt, kompetent, bæredygtigt og sammenhængende Nordjylland.

Regionsrådet følger implementeringen i strategiens leveår, bl.a. via den årlige Regionale Udviklingsredegørelse, som administrationen udarbejder.

Administration og organisering

Økonomiaftalen for 2025 indebærer, at regionens udgiftsramme er reduceret med 0,9 mio. kr. som følge af forudsatte administrative omprioriteringer. Herudover er der mindre tekniske ændringer med baggrund i forudsætningerne i Økonomiaftalen.

Samlet set reduceres udgiftsrammen på det regionale udviklingsområde i 2025 med ca. 1,2 mio. kr.

4 Anlæg

Anlægsrammen for 2025 blev fastsat allerede i forbindelse med Økonomiaftalen for 2024, og forligspartierne noterer med tilfredshed, at der i såvel 2024 som 2025 blev aftalt en høj anlægsramme på sundhedsområdet sammenlignet med tidligere år. Rammen på sundhedsområdet i Region Nordjylland udgør således ca. 394 mio. kr. i 2025.

Dette gjorde det muligt i 2024 at igangsætte arbejdet med de fire store projekter, som har været italesat de seneste år og som er vigtige grundpiller i udviklingen af de nordjyske hospitaler.

Det drejer sig om:

- Neurorehabiliteringen Brønderslev med et nybyggeri af 30 sengepladser med tilhørende træningsfaciliteter og servicefunktioner i moderne rammer
- Ny Behandlingsbygning Hjørring indeholdende nyt operationsafsnit og billeddiagnostisk afsnit til erstatning for nedslidt bygning. Herudover suppleres med vagtværelser og flytning af kantinefaciliteter
- Patient- og barselshotel på Øst-matriklen som en integreret del af og i tæt nærhed til Hospitalsbyen og opføres og indrettet således, at faciliteterne kan anvendes som et nødsengeafsnit
- Pulje til fortsat udflytning fra Syd-matriklen til Øst-matriklen

Forligspartierne vil have fokus på fremdriften på etableringen af Patient- og barselshotellet, herunder i forbindelse med kommende behandlinger af sagen i Forretningsudvalget.

Forligspartierne har i et langsigtet perspektiv valgt at indarbejde den resterende udflytning af funktioner fra Syd-matriklen til Øst-matriklen indenfor hovedområderne - Ambulatorier og Onkologi – frem mod 2035 for at understøtte rømningen og frasalget af Syd-matriklen på Hobrovej. Der igangsættes et analysearbejde af udflytnings- investeringstakten i forhold til udflytningen af ambulatorier og onkologien som forligspartierne ser frem til en præsentation af.

De seneste års forhøjede anlægsrammer muliggør en forventning om, at anlægsniveauet til byggeri holdes på samme niveau de kommende budgetår (ca. 300 mio. kr.) og med denne forudsætning har forligspartierne valgt at igangsætte en række mindre anlægsprojekter indenfor Sundhedsområdet med nybyggeri, renoveringer, udskiftninger samt optimeringer af driften hos regionens virksomheder, hvor opfyldelse af regionens klima- og bæredygtighedsindsatser er et centralt tema.

I lighed med budgettet for 2024 prioriterer forligspartierne i 2025 én større pulje til anlægsprojekter under afklaring og som kan igangsættes, når anlægsøkonomien er kvalificeret og fastlagt. Nogle af de centrale anlægsprojekter i denne pulje er:

- Etablering af en central bio-bank på Øst-matriklen til brug i forskningsøjemed
- Etablering af yderligere vagtværelser på Øst-matriklen til sikring af de overenskomstmæssige bindinger til hospitalets læger
- Planlægning og indretning af Forsknings-/Uddannelsesbygningen på Øst-matriklen

Indflytningen og ibrugtagningen af hospitalet i 2026 på Øst-matriklen prioriteres højt fra forligspartiernes side og på den baggrund er der afsat midler til at sikre virksomhedskritiske tilpasninger fra infektionshygiejnen, patientsikkerheds- og arbejdsmiljøområdet samt tilpasninger mv. i forhold til at sikre den bedst mulige driftsmæssige funktionalitet af hospitalet.

Der er herudover et behov for genanskaffelser af apparatur frem til indflytningen og ibrugtagningen, idet en del af apparaturet fra Nord- og Syd-matriklerne er udfasede og ikke relevant at flytte med til Øst-matriklen.

Der afsættes et beløb til anskaffelse af en operationsrobot på Regionshospitalet i Hjørring til understøttelse af hospitalets fortsatte udvikling på det kirurgiske område.

Herudover afsættes midler til etablering af lokale blodtappesteder på matriklerne i Farsø og Frederikshavn.

Endelig er der afsat anlægsmidler til OPP-Psykiatriens etape II på Øst-matriklen til at sikre færdiggørelsen af byggeriet.

En anden vigtig indsats som forligspartierne har prioriteret højt er affaldsområdet med henblik på efterlevelse af den nye nationale lovgivning om, at der skal ske sortering i affaldsfraktioner og hermed understøtte de regionale klimatiltag. Der er behov for udvidelse og ombygninger af hospitalernes udendørs affaldsgårde og indvendigt i blandt andet skyllerum for at kunne rumme flere affaldsfraktioner og affaldscontainere, anskaffelse af nye affaldsbeholdere samt anskaffelse af forskellige automatiske affaldsløsninger.

Som en del af Økonomiaftalen 2025 er der afsat knap 95 mio. kr. til medicoteknisk udstyr, IT og cyber-sikkerhed samt til digital hjemmebehandling til anskaffelse af glukosemålere til diabetespatienter. Forligspartierne har valgt at prioritere yderligere midler i 2025 til styrelse af den regionale IT cyber-sikkerhed for at styrke den regionale it-sikkerhed set i lyset af det aktuelle trusselsbillede i Europa og øvrige myndigheders anbefalinger og oprustning. Endvidere prioriteres anskaffelse af et nyt regionalt indkøbssystem i de kommende år.

Forligspartierne har endelig prioriteret to centrale puljer i anlægsbudgettet for 2025 til Regionens virksomheder:

- Sikker drift som omfatter renoveringer og udskiftninger af blandt andet tekniske installationer, klimaskærm samt indvendige overflader. Som en del af Økonomiaftalen er der aftalt en ny Sundhedsfond i 2025 som forligspartierne forventer vil have det samme fokus og på den baggrund er puljebeløbet i 2025 reduceret i forhold til foregående år. I udmøntningen af midler til sikker drift vil klimahensyn og bæredygtighed være i fokus
- Klima, energi og bæredygtighed har fortsat en stor bevågenhed hos forligspartierne og der er afsat en pulje til at fortsætte indsatsen i forhold til klima og energi med optimering af regionens bygninger med energiprojekter afledt af energiscreeningerne i 2023. Herudover har forligspartierne stort fokus på implementeringen af den nye regionale bæredygtighedsstrategi for regionale nybyggerier såvel som ombygninger i eksisterende bygninger

Investeringsoversigten for Specialsektoren udgør 32 mio. kr. i 2025, 42 mio. kr. i 2026 stigende til 47 mio. kr. i 2027 og 2028 som er afledt konsekvens af beslutningen om at etablere 16 skærmede boliger på Sødisebakke i Mariager. Herudover ser forligspartierne frem til at indvielsen og ibrugtagningen af Ungehemmet Bifrost ultimo 2025. Bifrost bliver Nordjyllands første botilbud for børn og unge med svær selvskadende adfærd og er placeret på Brandevej i Aalborg Øst.

5 Prioritering på Sundhedsområdets drift

Sundhed	Forslag Budget 2025 Mio. kr.	Ændring	Budget 2025 Mio. kr.
Opdrifter 2025	231,30	89,95	321,25
Uomgængelige udgifter	47,30		47,30
Budgettilpasninger vedr. tjenestemandspensioner og barselsfond			
Ny lovgivning på forsikringsområdet	1,00		1,00
Helårsvirkninger fra B2024/tekniske reguleringer	-2,10		-2,10
Implementering af Sygehusmedicinregistret version 2.0	3,00		3,00
IT-basisdrift og investeringsramme, Digitalisering og IT	10,00		10,00
Netværksudgifter relateret til NAU og PNAU	3,60		3,60
Personlig Medicin	4,10		4,10
Fertilitetsbehandling andet barn (ØA25)	15,00		15,00
Diagnostik af hudkræft, praksisområdet	1,30		1,30
Udvikling i den lægelige videreuddannelse	11,40		11,40
Svært omgængelige udgifter	184,00		184,00
Øget elevoptag, uddannelse til ambulancebehandlere i Den Præhospitale Virksomhed	4,00		4,00
Vækst i medicinudgifter: sygehusmedicin	85,00		85,00
Vækst i medicinudgifter: tilskudsmedicin	2,00		2,00
Etablering af praksispulje	33,00		33,00
Udflytning til Hospitalsbyen	60,00		60,00
Politiske prioriteringer		89,95	89,95
Videreførelse af akutplansinitiativer mhp. at nedbringe ventelister		30,00	30,00
Stabilisering af børne- og ungdomspsykiatrien		11,75	11,75
Styrkelse af diabetesområdet samt implementering af glukose-sensorer		7,00	7,00
Kapacitetsopbygning på kræftområdet		5,00	5,00
Styrket beredskab inkl. Psykosocialt beredskab		2,25	2,25
Robustgørelse af akutområdet		7,00	7,00
Fødselsområdet - afhjælpning af samhandelsudfordringer		4,00	4,00
Styrkelse af det præhospitale område		5,00	5,00
Brobygning for socialt udsatte borgere		4,00	4,00
Ortopædkirurgi i Thisted		2,90	2,90
Etablering af robotkirurgi på Regionshospital Nordjylland		3,00	3,00
Rekruttering af udenlandsk arbejdskraft - evaluering sansøttelser:		0,45	0,45
Checkpoint		0,40	0,40
Blodtapning i Frederikshavn og i Farsø		1,00	1,00
Flere speciallæger/øget aktivitet i speciallægepraksis		3,00	3,00
Genindførelse af tæpper/dyner til dialysepatienter		0,50	0,50
Fokus på KOL opsporing og rehabilitering		0,50	0,50
Endometriose kampagne		0,20	0,20
Pulje til Fastholdelse, Ansættelse og Rekruttering		2,00	2,00

Sundhed	Forslag Budget 2025 Mio. kr.	Ændring	Budget 2025 Mio. kr.
Finansiering 2025	-359,15	37,90	-321,25
Råderum	-246,00		-246,00
Tilførte midler i ØA25 (netto)	-238,00		-238,00
Opdatering af bloktilskud	-6,00		-6,00
Adm omprioriteringer jf. ØA25	-10,00		-10,00
Medfinansiering, Nationalt Genom Center	5,00		5,00
Medfinansiering, Rationel Farmakoterapi (Medicinråd)	3,00		3,00
Omprioriteringer	-113,15	37,90	-75,25
Paliation	-1,50		-1,50
Anæsthesitilsyn	-5,00		-5,00
Hjemtrækning af medicinudlevering af vederlagsfri medicin fra Region Midtjylland	-0,85		-0,85
Nye anbefalinger	-2,00		-2,00
Behandlingsrådet anbefaling vedr. håndledsbrud	-2,00		-2,00
Kommende analyser fra Behandlingsrådet	-2,00		-2,00
Reduktion af blodforbrug til landsgenemsnit	-1,00		-1,00
Plasmaområdet	-5,00	5,00	-
Reduktion af klimarejser	-2,00		-2,00
Forskningsområdet	-10,00	10,00	-
Strategiske fokusområder for digitalisering	-25,00	10,00	-15,00
"Medicinspildsapp" i Region Nordjylland	-0,50		-0,50
Håndkirurgi i Farsø	-5,10		-5,10
Diverse (OP- og anæsthesianalyse, smerteområdet, dobbeltfunktioner på hospitaler, udviklingsprojekter på hospitaler)	-5,00	2,00	-3,00
Styrket efterkontrol på praksisområdet	-3,00		-3,00
Vælg Klogt initiativer rettet mod almen praksis	-2,00		-2,00
Afvikling af akutbil i Aalestrup	-2,20	2,20	-
Forventninger til statslig puljeindtægt, SST akutpulje	-6,00		-6,00
Omstilling til at kunne varetage prædiagnostiske undersøgelser i det nære sundhedsvæsen	-5,10	5,10	-
Medicinsk bokse, gevinstrealisering og potentiale	-2,00		-2,00
Nedlæggelse af tværsektorielle puljer	-1,90		-1,90
Investering i professionalisering af vagtplanlægning	-7,00		-7,00
Potentialer ved optimering af lægelige vagtberejdskaber	-4,00		-4,00
Potentialer ved skærpet fokus på reduktion af sygefravær	-3,00	3,60	0,60
Sammenlægning af Center for Pårørende og Center for Recovery og Samskabelse	-0,50		-0,50
Reduktion i eksterne vikardgifter	-1,50		-1,50
Effektivisering i driften, herunder ledelse og organisering	-2,00		-2,00
Reduktion af madspild	-2,00		-2,00
Øget digitalisering	-1,50		-1,50
Omprioriteringer i forlængelse af sengekapacitetsanalysen - sengeafsnit for patienter med spiseforstyrrelser på P-NAU	-2,50		-2,50

6 Prioritering Regional udvikling

REGIONAL UDVIKLING (mio. kr.)	Budgetoplæg	Ændringer	Budget 2025
Kollektiv trafik	187,1	-2,5	184,6
Jord og Vand	44,2		44,2
Særlige initiativer og puljer	42,8	2,0	44,8
- Sundhedsinnovation	6,1	0,4	6,5
- Innovationsklinikken (Idéklinikken)	6,0	-1,0	5,0
- Klima og grøn omstilling	9,2	0,3	9,5
- Uddannelse	10,2	0,5	10,7
- Socialfonden	1,7		1,7
- Teknologipagt (STEM)	4,2		4,2
- Kulturinitiativer	5,2	0,5	5,7
- Borgerinddragelse	0,2		0,2
- Forbedringstiltag til kollektiv trafik		1,4	1,4
Analysér, kontingenter og int. arb.	7,4		7,4
Andel af fælles administration	5,4		5,4
Centraladministration	30,3	-0,7	29,6
Pensioner vedr. privatbaner	8,4		8,4
DUT-ændringer	-0,2		-0,2
I ALT	325,5	-1,2	324,3

7 Investeringsoversigter

Investeringsoversigt for Sundhedsom rådet 2025 til 2028	Tidligere år	2025	2026	2027	2028	Efterfølgende år	Overslag i alt
Aalborg Universitets hospital							
Reservationspulje Syd og Øst - bl.a. mindre ombygninger		30.000	32.000				62.000
NAU anskaffelser og tilpasninger i Aalborg Øst		35.000	15.000				50.000
Infrastruktur	86.000	23.000					109.000
Patient- og barselshotel (incl. 6 mio. kr. til radiojodstue) samt opgradering til nødsengeafsnit ifm. pandemi med IT/sug, medicinrum mv.	18.000	2.000	39.000	71.000			130.000
Pulje til fortsat udflytning fra Syd-matriken			5.200	12.700	28.200	1.353.900	1.400.000
Ombygning og modernisering af operationsstuer i Thisted	8.810	13.000	4.500				26.310
I alt Aalborg Universitets hospital		103.000	95.700	83.700	28.200	1.353.900	
Psykiatrien							
Psykatri, etape I, Aalborg Øst	290.415	10.000					300.415
Psykatri, etape I, Aalborg Øst - Satspuljemidler	-83.000						-83.000
Psykatri, etape I, Aalborg Øst - Inventar - Styrket psykiatri	5.010						5.010
Psykatri, etape II, Aalborg Øst - fremtidssikring af flexible løsninger	20.000	24.000					44.000
Psykatri, etape II, Aalborg Øst - udstyr	9.000	11.000					20.000
I alt Psykiatrien		45.000					
Regions hospital Nordjylland							
Behandlingsbygning i Hjørring	4.000	13.400	65.200	121.000	195.900	165.500	565.000
Patient- og barselshotel, Hjørring	2.750	14.750	2.000				19.500
Pulje til personalekantine og vagtværelser i Hjørring		2.700	4.000	6.000	5.400	500	18.600
Neurorehabilitering, Brønderslev	115.000	51.000	53.500	10.500			230.000
Indkøb og opsætning af en operationsrobot til Hjørring		7.650	6.350				14.000
I alt Regionshospital Nordjylland		89.500	131.050	137.500	201.300	166.000	
Sygehusapoteket							
Ombygninger på sygehusapoteket, etape I		2.000	6.000	14.000	18.000	13.000	53.000
Ombygninger på sygehusapoteket, etape II						40.000	40.000
I alt Sygehusapoteket		2.000	6.000	14.000	18.000	53.000	
IT og digitalisering							
IT-investeringer		30.000	15.000	15.000	15.000	60.000	135.000
Cyber- og informationssikkerhed	5.200	8.200					13.400
Instrumenter - Sterilcentral	10.600	16.000					26.600
Finansiering af anskaffelser		20.000					20.000
Nyt indkøbs- og kontraktstyringssystem	2.000	5.700	3.700	4.000	4.100		19.500
Apparatur og inventar til kommende Plasmaferecenter			2.500				2.500
I alt IT og digitalisering		79.900	21.200	19.000	19.100	60.000	
Fælles puljer							
APV (arbejds miljøforbedringer)		3.500	3.500	3.500	3.500	14.000	28.000
Pulje til forundersøgelser og analysepulje		4.500	4.500	4.500	4.500	18.000	36.000
Pulje til affaldssortering	3.200	19.200					22.400
Pulje til anlægsprojekter under kvalificering	54.250	600	12.550	12.300	4.900		84.600
Pulje til imødegåelse af ekstraordinære prisstigninger samt uforudsete udgifter		10.000	10.000	10.000	10.000		40.000
Pulje til sikker drift, vedligeholdelse og levetidsforlængelser		5.000	5.000	5.000	5.000		20.000
Pulje til klima, energi og bæredygtighed		10.000	10.000	10.000	5.000		35.000
Lokale tappesteder		1.400					1.400
Digital hjemmebehandling	5.400	7.100	5.300				17.800
Videreførsel af nuværende bemanning i Byg Hospitalsbyen samt Byg og Ejendomme		13.700					13.700
I alt fælles puljer		75.000	50.850	45.300	32.900	32.000	
Total Sundhedsom rådet		394.400	304.800	299.500	299.500		

Investeringsoversigt for Speciaalsektoren 2025 til 2028	2025	2026	2027	2028	Overslag i alt
Fællespulje - bygningsvedligeholdelse	5.000	5.000	5.000	5.000	20.000
Fællespulje - energirenoveringer	2.000	2.000	2.000	2.000	8.000
Udviklingspulje	15.000	15.000	15.000	15.000	60.000
16 skærmede boliger - Sødisebakke	5.000	15.000	20.000	20.000	60.000
Anlægsramme	27.000	37.000	42.000	42.000	148.000
Investeringsramme - øvrige driftsmidler	5.000	5.000	5.000	5.000	20.000
I alt anlægs- og investeringsramme	32.000	42.000	47.000	47.000	168.000